

O vzgoji

*Iskal sem oni dan čašo čistega vina.
V zameno ponudil sem sebe vsega.
Iskati resnico, iskati pravico;
preblodil sem pol tega sveta.
Izmučen, izničen, naslonjen na jablano sem zaspal
in pred menoj je nenadoma tisti svet vstal, ki sem ga iskal.
Pa sem v dnu srca si dejal:
Kako bi vse to še komu drugemu dal?*

Sem **Tomaž Bole**.

Vsako jutro se vprašam, kdo sem in kaj je smisel mojega življenja:

Ljubljčan, ki živi na deželi, človekoljub, pesnik, satirik, scenarist, režiser, novinar, organizator in producent, ljubitelj narave, predan veri in zaupanju v mlade, pronicljiv in zahteven poslušalec, nadarjen za odkrivanje nadarjenih...

Sicer pa direktor zavoda Gallus J.Carniolus, ustanovitelj Gallusovega sklada in soustanovitelj Ustanove Gallus, predsednik ZSU, Združenja slovenskih ustanov – fundacij. In član uredniškega sveta revije Prepletanje.

Sanje so praviljni svet in praviljni svet je svet resnice. Otroci živijo pravljice, odrasli jih lahko le sanjamo. Kajti izgubili smo pot do njih. Pravljic je veliko, a med njimi je vendarle ena, ki jo živimo. Tej pravljici je ime Slovenija.

Ne, ne, Darwin nima prav - človek ni eden, človeka sta dva: eden špencira, a drugi gara... So bili časi, v katerih je (Frane Milčinski) Ježek pel to pesem, kaj drugačni od današnjih? Ali pa je kot vizionar napovedoval nove čase? Zdi se mi, da je vendarle ta pesem brezčasna. Velja vedno in povsod, kjer hodi »homo sapiens«.

Nastanek naše skupne »slovenske pravljice« je bil za velik del generacij velika prelomnica na življenjski poti. Najbrž je bila več kot polovica deležna vzgoje »Ježkovih časov«. Počasi pa zreli generacija, ki bo tiste čase dojemala bolj kot pravljice. In praviljni svet je tisti, ki vedno vzgaja.

Zakaj je pravzaprav pravljica tako po-

membna? Zakaj naj bo prav praviljni svet tokratna popotnica?

Nekako med drugim in tretjim letom začnejo malčki malo globlje razmišljati ob poslušanju pravljic. Ker berete tele besede, najbrž niste eden teh malčkov. Zato pa je tisto, kar držite v rokah, plod dve in polletne pravljice, pravljice o modrih mislih, pravljice o dobrih vilah. In naša pravljica bo rasla skupaj z vami in bo tudi vaš otrok. Njena mama je mlada Slovenija, njen oče dober duh, njene rojenice pa smo mi vsi.

Pravljice ne dopuščajo kompromisov. Zlo vedno kaznujejo. Resnici vedno pogledajo v oči. Odkrivajo prevarante in vzpodbujajo vrline. Njihove vrednote so že stoletja jasne. Zato so tudi preživele vse viharne čase.

Najlepšo pravljico si lahko zamislite sami. Podelite jo s sosedi in prijatelji! Tako, brez zlobnih čarovnic, ki ponujajo čokolado, da bi vas potem obrale do kosti. Brez več, ki bi vas vodile po

dvomljivih poteh do slepe ulice. Brez zlih duhov, ki bi v vas in vaših bližnjih vzbujali sovraštvo.

Naša mladenka je zrasla v pravljici. Zato zna pravljичne zgodbe pripovedovati naprej: naj se prepletajo dobre misli, prijaznost, krepost, sočutje in druge vrednote in vrline.

So pravljice resnično namenjene samo otrokom? Se jih tisti, ki pravi »Ne pripoveduj mi pravljic«, boji, ker ga je strah resnice?

Pozabite za trenutek na letnico svojega rojstva, odprite se duhu mladosti, ki veje iz pravljичnega sveta, izberite si pravljico, preberite si jo, poslušajte jo ali pa si jo kar sami povejte! Naj veje iz nje želja po vladanju dobrega duha, naj vzgaja.

Nekoč sem poslušal pravljico o Velikem zvoku, ki je začetek pravljичnega sveta, kakor naj bi bil Veliki pok začetek stvarstva. Zato verjamem Platonu, ko v svoji Državi pravi o vzgoji:

»Zatorej, dragi Glavkon, je vzgoja, ki jo daje glasba, tako pomembna; pri njej namreč prodreta najgloblje v dušo ritem in harmonija, jo najmočneje prevzameta in naučita človeka plemenitega vedenja: tako postane plemenit vsakdo, ki je pravilno vzgojen, kakor velja nasprotno za vsakogar, ki ni tako vzgojen.«